

- не раціональним використання земельних, трудових та фінансових ресурсів аграрної сфери;
- зниженням родючості ґрунтів, малоефективним використанням наявного потенціалу земель сільськогосподарського призначення;
- не достатнім рівнем розвитку інфраструктури аграрного ринку;
- відсутністю необхідної підтримки сільськогосподарських виробників на державному рівні, що проявляється у недосконалості цінової, фінансової, кредитної та інвестиційної політики держави по відношенню до аграрників;
- низьким рівнем життя мешканців села, мізерними заробітними платами осіб, зайнятих у сільськогосподарстві, безробіттям, поглибленням демографічної кризи, міграцією у пошуках роботи, руйнуванням трудового потенціалу села.

В умовах глобалізації економіки України стратегія розвитку агропромислового комплексу та й сільськогосподарства в цілому має базуватися на:

- створенні умов для розвитку агропромислового комплексу, інтенсифікації в сільському господарстві та раціональній державній фінансовій підтримці сільськогосподарства;
- поліпшенні доступу до ринків збуту та посиленні конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва шляхом зростання обсягів вітчизняних та іноземних інвестицій в агропромисловий комплекс при умові гармонізації чинного законодавства до норм і вимог світової організації торгівлі;
- покращенні соціальної сфери шляхом створення розвиненої інфраструктури на селі;

Для сприяння розвитку галузі сільського господарства та забезпечення підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції в умовах глобалізації, Україні необхідно, використовуючи передовий світовий досвід, не просто переносити його в площину свого розвитку, а гармонізувати його з українськими економічними реаліями та історичним розвитком галузі країни.

УДК 631.15/16 (477.73)

*Макаревич Г.В., магістр
Ніценко В.С., д.е.н., доцент
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
(м. Одеса, Україна)*

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Рейтингова оцінка представляє собою метод комплексного аналізу, що визначає за результатами отриманих балів фінансовий стан підприємства. Методика розрахунку повинна включати певний набір індикаторів визначення фінансового стану підприємства.

Під фінансовим станом підприємства розуміють рівень його забезпеченості відповідним обсягом фінансових ресурсів, необхідних для

здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного здійснення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями [1, с. 334].

Метою рейтингової оцінки є розрахунок коефіцієнтів, що визначають позицію суб'єкта господарювання за шкалою показників відносно його фінансового стану.

Завдання рейтингу фінансового стану такі як: збір і обробка аналітичної інформації за звітний період; вирахування показника фінансового стану підприємства та ймовірність банкрутства; визначення рівня інвестиційної привабливості; аналіз спроможності ефективного використання фінансових ресурсів; визначення кредитоспроможності компанії.

Для цілей дослідження використано методику, запропоновану в [2]. Дана методика включає в себе кілька найбільш важливих коефіцієнтів. Значна роль приділяється показникам поточного року і дещо менша увага – попереднім періодам. Об'єктом дослідження виступає ТОВ «Кристал-2008» (табл. 1).

Таблиця 1

Методика розрахунку рейтингової оцінки фінансового стану підприємства

Показник	Вага показника	Кількість балів	Рейтингова оцінка		Середня оцінка	Оцінка з урахуванням ваги
			2016	2017		
1	2	3	4	5	6	7
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	0,15	* показник вищий 5% = 1 бал; * 0-5% = 0 балів; * нижчий 0 = -1 бал	a1	b1	$c1=0,35*$ $1+0,65*0=0,35$	$0,15*c1=$ $0,05$
			30,5	0,1		
Рентабельність активів	0,15	* показник вищий 20% = 1 бал; * 0-20% = 0 балів; * нижчий 0 = -1	a2	b2	$c2=0,35*$ $1+0,65*0=0,35$	$0,15*c2=$ $0,05$
			25,6	0,07		
Фінансова автономія	0,15	* показник вищий 0,5 = 1 бал; * 0,4-0,5 = 0 балів; * нижчий 0 = -1;	a3	b3	$c3=0,35*$ $1+0,65*1=1$	$0,15*c3=$ $0,15$
			0,9	0,9		
Поточна ліквідність	0,1	* показник вищий 1,2 = 1 бал; * 0,8-1,2 = 0 балів; * нижчий 0,8 = -1	a4	b4	$c4=0,35*$ $1+0,65*1=1$	$0,1*c4=$ $0,1$
			12,2	9,9		
Приріст збуту (без ПДВ)	0,1	* показник вищий 40% = 1 бал; * 20-40% = 0 балів; * нижчий 20% = -1	a5	b5	$c5=0,35*$ $0+0,65*(-1)=-$ $0,65$	$0,1*c5=-$ $0,065$
			32,17	-25,5		
Рентабельність реалізованої продукції по прибутку від продажів	0,1	* показник вищий 15% = 1 бал; * 0-15% = 0 балів; * нижчий 0% = -1 бал	a6	b6	$c6=0,35*$ $1+0,65*1=1$	$0,1*c6=$ $0,1$
			29,6	37,3		
Приріст власного капіталу	0,1	* показник вищий 30% = 1 бал; * 15-30% = 0 балів; * нижчий 15% = -1 бал	a7	b7	$c7=0,35*$ $1+0,65*(-1)=-0,3$	$0,1*c7=-$ $0,03$
			32,5	0,1		

Продовж. табл. 1

Показник	Вага показника	Кількість балів	Рейтингова оцінка		Середня оцінка	Оцінка з урахуванням ваги
			2016	2017		
1	2	3	4	5	6	7
Швидка ліквідність	0,05	* показник вищий 0,8 = 1 бал; * 0,8-0,4 = 0 балів; * нижчий 0,4 = -1	a8	b8	$c8=0,35*1+0,65*1=1$	$0,05*c8=0,05$
			9,2	8,03		
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,05	* показник вищий 0,4 = 1 бал; * 0,1-0,4 = 0 балів; * нижчий 0,1 = -1 бал	a9	b9	$c9=0,35*1+0,65*1=1$	$0,05*c9=0,05$
			1,02	0,9		
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,05	* показник вищий 0,8 = 1 бал; * 0,6-0,8 = 0 балів; * нижчий 0,6 = -1	a10	b10	$c10=0,35*1+0,65*1=1$	$0,05*c10=0,05$
			1,5	1,36		
Всього	1	x	x	x	x	0,565

З наведеної таблиці видно модель розрахунку рейтингу, що включає в себе послідовність дій. Так спочатку слід прорахувати основні фінансові показники підприємства, що представлені в першому стовбці. Отримані результати необхідно перевести в бали по критеріям представлених у третій колонці. Наступним етапом є розрахунок середньої оцінки коефіцієнта по формулі вказаній у шостому стовбці. На заключному етапі вираховується оцінки з урахуванням ваги показника та підводяться підсумки шляхом додавання усіх результатів отриманих у сьомому стовбці.

Градація розрахованих фінансових коефіцієнтів за даними табл. 2 показує досягнутий рівень фінансового положення підприємства.

Таблиця 2

Градація отриманого результату

Бал		Рейтинг	Стан
Від (включно)	До		
1	0,8	AAA	Відмінний
0,8	0,6	AA	Дуже добрий
0,6	0,4	A	Добрий
0,4	0,2	BBB	Позитивний
0,2	0	BB	Нормальний
0	-0,2	B	Задовільний
-0,2	-0,4	CCC	Незадовільний
-0,4	-0,6	CC	Поганий
-0,6	-0,8	C	Критичний
-0,8	-1	D	Потенційний банкрут

Для відображення результату використовується класична градація фінансового стану від D до AAA. Методика [2] пропонує інтервал від -1 до 1, пояснюючи це тим, що при різних варіантах розрахунку показник суми не буде виходити за ці рамки.

Так сільськогосподарське підприємство має добре фінансове становище, адже попадає в рамки від 0,6-0,4 бали.

Загалом рейтингова оцінка є зручним способом швидко з'ясувати в якому фінансовому положенні знаходиться бізнес, особливо для зовнішніх користувачів, враховуючи обмеженість в інформації.

Література:

1. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств : [підручник] / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К.: Центр навчальної літератури, 2013.– 504 с.

2. Рейтингова оцінка фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] // Financial analysis online. – Режим доступу: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/237-rejtingova-otsinka-finansovogo-stanu>.

*Нечипоренко В.А., магістр
Шинкарук Л.В., д.е.н., професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА В УКРАЇНІ

Тривалий час збільшувалось виробництво яловичини, зростала її роль в забезпеченні населення м'ясом і м'ясопродуктами. На протязі 1960-1990 рр. в усіх категоріях господарств виробництво (реалізація) м'яса великої рогатої худоби збільшилось в 2,8 рази. Яловичина в структурі м'ясних ресурсів займала домінуючу роль і у 1990 р. становила 45,6%.

Згодом внаслідок об'єктивних і суб'єктивних причин відбулись негативні зміни в розвитку скотарства, зниження виробничого потенціалу галузі, скорочення виробництва м'яса великої рогатої худоби.

Станом на 1 січня 2018 р. у виробничих структурах різних організаційно-правових форм господарювання нараховувалося 3860,4 тис. голів великої рогатої худоби м'ясного напрямку продуктивності, в тому числі 2023,7 тис. корів м'ясного напрямку.

В Україні на 100 молочних корів припадає 1,6 м'ясної, тоді як у США, Канаді, Франції – 200-300. Якщо у світі частка яловичини, одержаної від м'ясної худоби, становить 54%, то в Україні – 1,7%.

Поступове зменшення кількості поголів'я корів призвело й до зменшення кількості приплоду молодих телят. Також слід зазначити, що в останні роки через складну економічну ситуацію та девальвацію національної валюти зросли ціни на корма, що підвищило собівартість вироблення продукції на близько 60%. Це в свою чергу призвело до підвищення цін на яловичину, а купівельна спроможність населення зменшилася.

У скотарстві буттєвого регіонального перерозподілу виробничих потужностей за останні 15 років фактично не відбулося. З основних змін можна відзначити поступове скорочення загального поголів'я ВРХ і виробництва яловичини та телятини в центральному та східному регіонах України із зміцненням концентрації виробництва у бік західних областей.